

Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігі
С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті
Химиялық технология және жаратылыстану факультеті
География және туризм кафедрасы

6М060900 – География мамандығы магистранттарына арналған
Тұрақты даму концепциясы пәнінен

ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ (Syllabus)

Павлодар

Әдістемелік ұсыныстарды
бекіту парағы

ПМУ ҰС Н 7.18.1/05

БЕКІТЕМІН

Магистратура деканы

_____ Ю.А. Ленъков

«_____» _____ 2011 ж.

Кұрастырушы: г.ғ.к., профессор Сапаров Қ.Т. _____

География және туризм кафедрасы

**ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ
(Syllabus)**

Тұрақты даму концепциясы пәні бойынша
6M060900 – География мамандығы магистранттары үшін

Кафедра мәжілісінде ұсынылған «_____» _____ 2011 ж. №____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ Есимова Д.Д.

Докторантура және магистратура оқу-удістемелік кеңесімен мақұлданды
«_____» _____ 2011 ж. №____ хаттама

ОӘК төрайымы _____ Б.Ж. Ельмуратова

Тұрақты даму концепциясы пәні

бойынша 6M060900-География магистранттарына арналған

1 Ағымдағы бақылау материалдары

Тұрақты даму түсінігінің қалыптасуы.

Тұрақты даму типі стратегиясының қалыптасу алғышарттары.

Тұрақты дамудың аспектілері мен приоритеттері.

Әлемдік дамудың жаһанды моделі.

Стокгольмдегі (1972), Рио-де Жанейродағы (1992) және Йоханесбургтегі (2002) дүние жүзілік саммит.

21ғ. күнтізбелік жоспары

Әлеуметтік көрсеткіштер.

Экономикалық көрсеткіштер.

Экологиялық көрсеткіштер.

Институционалды даму көрсеткіштері.

2 Ағымдағы бақылау материалдары

Мемлекеттік экологиялық саясаттың мақсаты.

ҚР тұрақты дамуының қоршаған орта бойынша ұлттық шаралар жоспары (1998).

ҚР тұрақты дамуы бойынша кеңесі (2004).

Жаңа дүние жүзілік соғысты алдын алу.

Экологиялық мәселелер.

Демографиялық мәселелер.

Энергетикалық мәселелер.

Шикізат мәселесі.

Азық-түлік мәселесі.

Тұрақты даму концепциясы пәні

бойынша 6М060900-География магистранттарына арналған

1 МБсұрақтары:

1. Жаһандану.
2. Тұрақты даму ұғымының пайда болуы.
3. Тұрақты тип даму стратегиясының пайда болу алғышарттары.
4. Тұрақты дамудың аспектілері мен приоритеттері.
5. Халықаралық даму жаһанды моделі.
6. Стокгольмдегі (1972), Рио-де Жанейродағы (1992) және Йоханесбургтегі (2002) дүние жүзілік саммит.
7. Әлеуметтік көрсеткіштер.
8. Экономикалық көрсеткіштер.
9. Экологиялық көрсеткіштер.
10. Институционалды даму көрсеткіштері.
11. Табиғат пен қоғамның арасындағы заңдылықтар мен принциптер.
12. Түсініктердің анықталуы мен ерекшеліктері.

13. Мемлекеттік экологиялық саясаттың мақсаты.
14. ҚР тұрақты дамуының қоршаған орта бойынша ұлттық шаралар жоспары (1998).
15. ҚР тұрақты дамуы бойынша кеңесі (2004).
16. Жаңа дүние жүзілік соғысты алдын алу.
17. Экологиялық мәселелер.
18. Демографиялық мәселелер.

Тұрақты даму концепциясы пәні

бойынша 6М060900-География магистранттарына арналған

2 МБсұрақтары:

1. Адам денсаулығын нығайту және қорғау.
2. Атмосфераны қорғау.
3. Жер ресурстарын рационалды қолданып, жоспарлаудың кешендік әрекеті.
4. Ормансызданумен күрес.
5. шөлейттену және шлмен күрес
6. Әлсіз экожүйелерді рационалды қолдану: таулы аудандардың тұрақты дамуы
7. Биологиялық әртүрлілікті қорғау.
8. Биотехнологияларды экологиялық қауісіз жағдайларда қолдану.
9. Мұхиттар мен теңіздердің барлық түрлері, сонымен қатар тұйық және жартылай тұйық теңіздерді, жағалық аудандарды қоса қорғап, олардың тірі ресурстарын рационалды қолдану.
10. Тұщы су ресурстарының сапасын қорғау және қамтамасыз ету: су ресурстарын игеріп, су шаруашылығын жүргізудегі кешенді қолданылуы.
11. Кластер түсінігі
12. Туризмдегі кластер түсінігі.

Тұрақты даму концепциясы пәні

бойынша 6М060900-География магистранттарына арналған

Емтихан билеттерінің сұрақтары

1. Жаһандану.
2. Тұрақты даму ұғымының пайда болуы.
3. Тұрақты тип даму стратегиясының пайда болу алғышарттары.
4. Тұрақты дамудың аспектілері мен приоритеттері.
5. Халықаралық даму жаһанды моделі.
6. Стокгольмдегі (1972), Рио-де Жанейродағы (1992) және Йоханесбургтегі (2002) дүние жүзілік саммит.
7. Әлеуметтік көрсеткіштер.
8. Экономикалық көрсеткіштер.
9. Экологиялық көрсеткіштер.
10. Институционалды даму көрсеткіштері.
11. Табиғат пен қоғамның арасындағы заңдылықтар мен принциптер.
12. Түсініктердің анықталуы мен ерекшеліктері.
13. Мемлекеттік экологиялық саясаттың мақсаты.
14. ҚР тұрақты дамуының қоршаған орта бойынша ұлттық шаралар жоспары (1998).
15. ҚР тұрақты дамуы бойынша кеңесі (2004).
16. Жаңа дүние жүзілік соғысты алдын алу.
17. Экологиялық мәселелер.
18. Демографиялық мәселелер.
19. Адам денсаулығын нығайту және қорғау.
20. Атмосфераны қорғау.
21. Жер ресурстарын рационалды қолданып, жоспарлаудың кешендік әрекеті.
22. Ормансызданумен күрес.
23. Шөлейттену және шлмен күрес
24. Әлсіз экожүйелерді рационалды қолдану: таулы аудандардың тұрақты дамуы
25. Биологиялық әртүрлілікті қорғау.
26. Биотехнологияларды экологиялық қауісіз жағдайларда қолдану.
27. Мұхиттар мен теңіздердің барлық түрлері, сонымен қатар тұйық және жартылай тұйық теңіздерді, жағалық аудандарды қоса қорғап, олардың тірі ресурстарын рационалды қолдану.
28. Тұщы су ресурстарының сапасын қорғау және қамтамасыз ету: су ресурстарын игеріп, су шаруашылығын жүргізудегі кешенді қолданылуы.
29. Кластер түсінігі
30. Туризмдегі кластер түсінігі.

Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер

1. Конференция ООН по окружающей среде и развитию (Рио-де-Жанейро, июнь 1992 года). Информационный обзор. В.А. Коптюг. Новосибирск, 1992.
2. Дрейвер О.К., Лось В.А. Экология и устойчивое развитие. Учебное пособие. Москва, 1997.
3. Сулейменов И.Э, Шалгымбаев С.Т., Мажренова Н.Р. Устойчивое развитие: Экологическое образование. Алматы, 2004.

Қосымша әдебиеттер

4. Черный Л.С. Новое экологическое мышление Ж. География в школе 1998
5. Гранин Ю. Экологическое сознание и власть //Высшее образование в России 1999 г.
6. Тлепов Ж. Основные компоненты экологической культуры личности Ж. Высшая школа Казахстана, 2000. № 4-5.
7. Кожамберлиев П. Еримбетов Н. Экологическое воспитание студенческой молодежи Приаралье Ж.Высшая школа Казахстана 2001-№1.
8. Медведев В.И., Апдамева А.А. Экологическое сознание: Уч.пособие М. Логос 2001.
9. Журнал Высшая школа Казахстана 2002- №2.
- 10.Веденин Н.Н Экологическое право. Вопросы и ответы. – М: Юристпруденция, 1999.
- 11.Воронков Н.А. Экология общая, прикладная, социальная М., «Агар»,2000
- 12.Степановских А.С. Охрана окружающей среды. М., ЮНИТИ 2000.
- 13.Уиттер Г. Сообщество и экосистемы М., Прогресс,1980.
- 14.Будыко М.И. Глобальная экология. М., Мысль, 1997.
- 15.Грижемека Б. Экологические очерки о природе и человеке. М., Прогресс, 1988.

«Тұрақты даму концепциясы» пәні бойынша
6М060900-География мамандығының магистранттарына арналған
тәжірибелік сабақтар жоспары

Тәжірибелік сабақтадың **мақсаты** магистранттардың теориялық білімдері мен дағдыларын тәжірибеде қолдана білуі.

ПРАКТИЧЕСКИХ ЖҰМЫСТАРДЫҢ МАЗМҰНЫ			
Тақырып	Практикалық жұмыстың атауы	Мазмұны	Әдебиетте р

1	2	4	5
1Тақырып	№1 практикалық жұмыс Өркениет дағдарысы. Экологиялық дағдарыс.	Экологиялық дағдарыс. Әлеуметтік дағдарыс. Демографиялық дағдарыс. Адамзаттық экономикалық жағдай. Өркениет дағдарыс және оның салдары. Адамзаттың рухани дағдарысы.	[1], [2], [3], [4], [5], [6]
2Тақырып	№2 практикалық жұмыс Дағдарыстан шығу жолдары. Өсу шегі.	Өсу шегі. Өзгеріс бағдарламасы. Стокгольмнен Рио-де-Жанейроға дейін қоршаған ортаны биотикалық реттеу.	[1], [2], [3], [4], [5], [6]
3Тақырып	№3 практикалық жұмыс Тұрақты даму түсіндірмесінің таралуы.	Термин тарихы. Тұрақты дамудың өсуі және дамуы. Тұрақты даму және қазіргі шындық айғақтары. Необолизмдегі «жаңа ұсыныстар».	[1], [2], [3], [4], [5], [6]
4Тақырып	№4 практикалық жұмыс Тұрақты даму. Ғылыми келіс.	Ұғымдарды анықтау. Биосферадағы шаруашылық көлемі немесе ауытқу шегі. Тұрақты дамудың негізгі мақсаты, бастау жағдайлары, шек қою және мүмкіндіктері. Тұрақты дамудың негізгі индикаторлары.	[1], [2], [3], [4], [5], [6]
5Тақырып	№5 практикалық жұмыс ТМД, АҚШ, еуропа мемлекеттерінің тұрақты дамуының ауысу қорытындысы	ТМД, АҚШ, Еуропа мемлекеттерінің саясаты және тұрақты даму концепциясы әрекетінің нәтижелері.	[1], [2], [3], [4], [5], [6]
6Тақырып	№6 практикалық жұмыс	Халықаралық және ұлттық экологиялық ұйымдардың бағдарламалары.	[1], [2], [3], [4], [5], [6]

	Қоршаған орта облысындағы халықаралық ынтымақтастық.	Йоханнесбургтегі (ОАР) дүниежүзілік саммит, Рим клубы, Киота хаттамасы, Стокгольм конференциясы.	
--	--	--	--

Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер

1. Конференция ООН по окружающей среде и развитию (Рио-де-Жанейро, июнь 1992 года). Информационный обзор. В.А. Коптюг. Новосибирск, 1992.
2. Дрейвер О.К., Лось В.А. Экология и устойчивое развитие. Учебное пособие. Москва, 1997.
3. Сулейменов И.Э, Шалгымбаев С.Т., Мажренова Н.Р. Устойчивое развитие: Экологическое образование. Алматы, 2004.

Қосымша әдебиеттер

4. Черный Л.С. Новое экологическое мышление Ж. География в школе 1998
5. Гранин Ю. Экологическое сознание и власть //Высшее образование в России 1999 г.
6. Тлепов Ж. Основные компоненты экологической культуры личности Ж. Высшая школа Казахстана, 2000. № 4-5.
7. Кожамберлиев П. Еримбетов Н. Экологическое воспитание студенческой молодежи Приаралье Ж.Высшая школа Казахстана 2001-№1.
8. Медведев В.И., Апдамева А.А. Экологическое сознание: Уч.пособие М. Логос 2001.
9. Журнал Высшая школа Казахстана 2002- №2.
- 10.Веденин Н.Н Экологическое право. Вопросы и ответы. – М: Юристпруденция, 1999.
- 11.Воронков Н.А. Экология общая, прикладная, социальная М., «Агар»,2000
- 12.Степановских А.С. Охрана окружающей среды. М., ЮНИТИ 2000.
- 13.Уиттер Г. Сообщество и экосистемы М., Прогресс,1980.
- 14.Будыко М.И. Глобальная экология. М., Мысль, 1997.
- 15.Грижемека Б. Экологические очерки о природе и человеке. М., Прогресс, 1988.

«Тұрақты даму концепциясы» пәні бойынша
6М060900-География мамандығының магистранттарына арналған өздік
жұмыстар жоспары

Магистранттың өздік жұмыстар мазмұны:

Өздік жұмыстарға арналған сабақтардың мақсаты магистранттар өздігінен курс бойынша қарастырмаған тараулар мен жоспарланған үй тапсырмалар көлемін орындау болып табылады.

№	МӨЖ түрі	Есеп формасы	Бақылау түрі	Сағаттар көлемі
1	Дәріс сабақтарына дайындық	Конспект	Сабаққа қатысу	30
2	Практикалық сабақтарға дайындық	Конспект	Сабаққа қатысу	30
3	Практикалық жұмыстар мен есеп дайындау	Конспект	ПЖ қорғау	25
4	Аудиториялық сабақтарда қарастырылмаған материалдарды зеттеу	Конспект	Сабаққа қатысу	50
5	Бақылау шараларына дайындық	Бақылау жұмысы	1МБ, 2МБ	15
Барлығы				150

Магистранттарға арналған өздік жұмыстардың тақырыптары

Тақырып	Атауы	Мазмұны
1	Өркениет дағдарысы. Экологиялық дағдарыс.	Экологиялық дағдарыс. Әлеуметтік дағдарыс. Демографиялық дағдарыс. Адамзаттық экономикалық жағдай. Өркениет дағдарыс және оның салдары. Адамзаттың рухани дағдарысы.
2	Дағдарыс тан шығу жолдары. Өсу шегі.	Өсу шегі. Өзгеріс бағдарламасы. Стокгольмнен Рио-де-Жанейроға дейін қоршаған ортаны биотикалық реттеу.

3	Тұрақты даму түсіндірмесінің таралуы.	Термин тарихы. Тұрақты дамудың өсуі және дамуы. Тұрақты даму және қазіргі шындық айғақтары. Необолизмдегі «жаңа ұсыныстар».
4	Тұрақты даму: ғылыми келіс.	Ұғымдарды анықтау. Биосферадағы шаруашылық көлемі немесе ауытқу шегі. Тұрақты дамудың негізгі мақсаты, бастау жағдайлары, шек қою және мүмкіндіктері. Тұрақты дамудың негізгі индикаторлары.
5	ТМД, АҚШ, еуропа мемлекеттерінің тұрақты дамуының ауысу қорытындысы.	ТМД, АҚШ, Еуропа мемлекеттерінің саясаты және тұрақты даму концепциясы әрекетінің нәтижелері.
6	Қазақстан және тұрақты даму концепциясы. ҚР-ның табиғи саябақтары мен қорықшалары.	ҚР-ның табиғи саябақтары мен қорықшалары.

Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер

1. Дьяконов К.Н., Аношко В.С Мелиоративная география. Учебник для вузов. М.: Изд-во МГУ, 1995, Бехбудов А.К. Джафаров Х.Ф. Мелиорация засоленных земель.-М.: Колос, 1980.
2. Науменко А.А., Смагулов Г.Л. рациональное использование орошаемой пашни, Алма-Ата, 1984.
3. Джанпейсов Р. Эрозия и дефляция почв Казахстана. Алма-Ата, 1977.
4. Агимбетов Е.А использование подземных вод для орошения в Казахстане.- Гидротехника и мелиорация, 1985.
5. Степанов А.М Агромелиорация орошаемых земель М. Агрометиоиздат, 1987
6. Костяков А.Н Основы мелиораций. М., 1961.

Қосымша әдебиеттер

7. Дмитриев В.С Экономика мелиорации земель. М., Экономика, 1987
8. Владыченский С.А. Сельскохозяйственная мелиорация почв. М., МГУ, 1972.
9. Адаменко В.М. Мелиоративная микроклиматология. Л.: Гидрометеоиздат, 1979.

10.Плюсин И.И., Голованов А.И Мелиоративное почвоведени. М., Колос, 1983.